

„der Flegel Herr Eduard Franzen”, die in drie jaren niet in staat blijkt 18 Groschen terug te betalen. Als daarna de ernst des levens aanbreekt zullen al die kleine bedragen met behulp van de enige in Hannover overblijvende broeder, de schoolmeester Julius, hardnekkig teruggevorderd worden.

De tweede drijvende kracht in de jaren van moeizame opkomst der familie was de op 12 mei 1816 geboren Friedrich Ludewig, in den wandel Louis genaamd. Voor hem en daarmee voor de gehele familie buiten Saksen is vermoedelijk de omstandigheid beslissend geweest, dat van 1833 tot 1836 in Hannover verblijf hield de componist, voornamelijk van arrangementen en pot-pourri's voor piano, Ferdinand Beyer, die in nauwe betrekking stond tot de bekende uitgeversfirma B. Schott's Söhne te Mainz, in wier dienst Louis, nadat hij in maart 1837 voor de militaire dienst was afgekeurd, is getreden in de waardigheid van boekhouder tegen een salaris van twintig Hessische guldens (f 24,—) per maand. Hij heeft daar een goede carrière gemaakt, getuige, dat zijn salaris in vijf jaren verdubbelde. Utlatingen in latere brieven bewijzen, dat hij al die tijd met de familie begerig heeft liggen loeren op de kans zich zelfstandig te maken door eigen zaken op te zetten. Op 23 april 1842 maakte hij zich vrij uit zijn dienstbetrekking om blijkbaar onmiddellijk aansluitend in een andere verhouding tot Schott te treden. Deze reeds uit de 18de eeuw daterende firma nam en neemt een vooraanstaande plaats in het muzikleven van Duitsland in. Destijds had zij over het gehele land een kleine 500 depôts verspreid, waaraan zij haar uitgaven leverde met 50 % rabat op de winkelprijs. Daarnaast leverde zij ook via haar commissionnaires in Leipzig, het grote wereldcentrum van de muziekhandel, en wel in zulk een mate, dat zij alleen daarvoor 1.000 Thaler per jaar provisie betaalde. Voorts onderhield de firma, die in de Franse tijd nauwe relaties met het Westen had verkregen, een levendige uitvoerhandel naar Frankrijk, België, Nederland, Engeland en de Verenigde Staten. Zonen en kleinzonen van de stichter hadden op vele plaatsen filialen opgericht – Antwerpen, Brussel, Londen en Parijs. In ons land misten zij destijds nog zulk een pied à terre, waardoor het risico van de leveringen tot verliezen leidde. De flinke boekhouder heeft blijkbaar van deze maas in het organisatorische net profijt getrokken. Op 15 november 1842 laat hij zich door de Hannoveraanse gezant